

ALGERBA I(2004/05) KOLOKVIJUM-NOVEMBAR

GRUPA A

1. Dokazati matematičkom indukcijom da je broj $3^{6n+3} + 2^{6n+3}$ deljiv sa 7.
2. Odrediti iskaznu formulu $F(p, q, r)$ takvu da formula $(F \Leftrightarrow (p \wedge r)) \Rightarrow ((p \vee q) \Rightarrow r)$ bude tautologija.
3. Pronaći iskaznu formulu tautološki ekvivalentnu sa iskaznom formulom $(\neg p \vee r) \wedge q$, sa osobinom da su jedini logički veznici koji se u njoj javljaju znaci $\neg$ i $\Rightarrow$.

GRUPA B

1. Dokazati matematičkom indukcijom da je broj $3^{4n+2} + 9^{4n+2}$ deljiv sa 5.
2. Odrediti iskaznu formulu $F(p, q, r)$ takvu da formula $(F \Leftrightarrow (q \vee r)) \Rightarrow ((p \vee q) \Rightarrow r)$ bude tautologija.
3. Pronaći iskaznu formulu tautološki ekvivalentnu sa iskaznom formulom $(\neg r \wedge q) \Rightarrow p$, sa osobinom da su jedini logički veznici koji se u njoj javljaju znaci $\neg$ i $\vee$.

GRUPA A

1. Dokazati da sledeća formula nije valjana: $(\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)(\exists y)R(x, y)$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\forall x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)R(x, x)$.

GRUPA B

1. Dokazati da sledeća formula nije valjana: $(\forall x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\exists x)(\forall y)R(x, y)$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\exists x)(\forall y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)R(x, y)$.

GRUPA C

1. Dokazati da sledeća formula nije valjana: $(\forall x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)R(x, y)$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\exists x)(\forall y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(x, z) \Rightarrow R(y, z)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)R(y, x)$.

GRUPA D

1. Dokazati da sledeća formula nije valjana: $(\forall x)R(x, x) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(x, z) \Rightarrow R(y, z)) \Rightarrow (\exists x)(\forall y)R(x, y)$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\exists x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \Rightarrow R(x, z) \wedge R(z, y)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)R(x, y)$.

GRUPA E

1. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\exists x)(\forall y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(x, z) \Rightarrow R(y, z)) \Rightarrow ((\forall x)(\forall y)R(x, y)$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\forall x)R(x, x) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(x, z) \Rightarrow R(y, z)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x))$.

GRUPA F

1. Dokazati da sledeća formula nije valjana: $(\forall x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \Rightarrow (\exists x)(\forall y)R(x, y)$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana: $(\exists x)(\forall y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(x, z) \Rightarrow R(y, z)) \Rightarrow (\forall x)R(x, x)$.

GRUPA A,

1. Neka su A, B, C i D , i neka je $C \subseteq A, B \subseteq D$ i $A \times B \cup C \times D = B \times C$. Dokazati da je $A = B = C = D$.
2. Dokazati da za proizvoljne relacije ρ, σ i θ na A važi: (1) $\rho \subseteq \sigma$ ako i samo ako $\bar{\sigma} \subseteq \bar{\rho}$; (2) $\overline{(\rho \circ \sigma) \cap (\theta \circ \sigma)} \subseteq \overline{(\rho \cap \theta) \circ \sigma}$.
3. Data je funkcija $f : A \rightarrow B$. Dokazati da je funkcija f sirjekcija ako i samo ako za svaki skup $Y \subseteq B$ važi $Y = f(f^{-1}(Y))$.

GRUPA B

1. Neka su A, B, C i D , i neka je $B \subseteq D, A \subseteq C$ i $A \times B \cup C \times D = B \times A$. Dokazati da je $A = B = C = D$.
2. Dokazati da za proizvoljne relacije ρ, σ i θ na A važi: (1) $\rho \subseteq \sigma$ ako i samo ako $\bar{\sigma} \subseteq \bar{\rho}$; (2) $\overline{(\rho \circ \theta) \cap (\rho \circ \sigma)} \subseteq \rho \circ (\theta \cap \sigma)$.
3. Data je funkcija $f : A \rightarrow B$. Dokazati da je funkcija f injekcija ako i samo ako za svaki skup $X \subseteq A$ važi $f(A \setminus X) \subseteq B \setminus f(X)$.

GRUPA C

1. Neka su A, B, C i D , i neka je $A \subseteq C, D \subseteq B$ i $A \times B \cup C \times D = D \times A$. Dokazati da je $A = B = C = D$.
2. Dokazati da za proizvoljne relacije ρ, σ i θ na A važi: (1) $\rho \subseteq \sigma$ ako i samo ako $\bar{\sigma} \subseteq \bar{\rho}$; (2) $\overline{(\rho \cup \theta) \circ \sigma} \subseteq (\rho \circ \sigma) \cup (\theta \circ \sigma)$.
3. Data je funkcija $f : A \rightarrow B$. Dokazati da je funkcija f sirjekcija ako i samo ako za svaki skup $X \subseteq A$ važi $B \setminus f(X) \subseteq f(A \setminus X)$.

1. Navesti primere grupoida reda 3 koji:
  - a) sadrži levi neutralni elemenat;
  - b) nije asocijativan;
  - c) je komutativan;
  - d) sadrži tačno dve desne nule;
  - e) sadrži tačno dve leve nule i jedan desni neutralni elemenat.
2. Neka je grupa G reda p , gde je p prost broj. Neka je f preslikavanje datog grupoida u samog sebe definisan na sledeći način: $f(a) = a^n$. Dokazati da je G ciklička grupa i da je f automorfizam.
3. Neka je R prsten i I ideal u R . Za $a \in R, i \in I$, dokazati da je $(a + i)(a + i) - a^2 \in I$.
4. Pokazati da podskup $W = \{(x, y, z) \mid x + y^2 + z^3 > 4\}$ ne određuje potprostor realnog prostora R^3 .

1. Odrediti ostatak pri deljenju broja 555^{999} sa 11.
2. Odrediti koeficijente a , b i c , tako da polinom $p(x) = ax^7 + bx^6 + cx^5 + 1$ bude deljiv sa $(x - 1)^2(x + 1)$.

3. Izračunati determinantu

$$\left| \begin{array}{ccccccc} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 3 & 2 & 2 & 2 & \cdots & 2 & 2 \\ 3 & 4 & 3 & 3 & \cdots & 3 & 3 \\ 3 & 4 & 5 & 4 & \cdots & 4 & 4 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \ddots & \vdots & \vdots \\ 3 & 4 & 5 & 6 & \cdots & n & n \\ 3 & 4 & 5 & 6 & \cdots & n+2 & n+1 \end{array} \right|.$$